

Školy objevovaly poklady ukryté v elektrospotřebičích. Do úkolu o kritických surovinách se zapojilo 424 škol a přes 12 tisíc žáků

26. března 2026 – Žáci a studenti z celé České republiky se začátkem letošního roku zapojili do plnění úkolu s názvem *Ostrov pokladů aneb Důležité suroviny v elektrospotřebičích*, který pro ně připravil vzdělávací program Recyklohraní aneb Uklidme si svět. Celkem 12 340 dětí ze 424 škol zjišťovalo, odkud pocházejí suroviny potřebné pro výrobu elektrospotřebičů, proč některé z nich označujeme za kritické a strategické a proč roste význam recyklace elektrospotřebičů.

Úkol vznikl ve spolupráci s kolektivním systémem ELEKTROWIN v rámci projektu *Myslíme jinak! Jsme odpovědní za naše životní prostředí, který je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.*

Důležité téma přiblížené hravou formou dětem od mateřinek po středoškoláky

Recyklohraní prostřednictvím úkolu otevřelo téma, které je pro většinu škol nové a dosud jen málo probádané. Aby byly informace snáze pochopitelné a představitelné, byly aktivity úkolu připraveny v hravé a badatelské formě. Děti pracovaly s textem, šifrou a mapou. Mohly také tvořit – vyrábět periskopy nebo papírové dalekohledy. Recyklohraní úkol připravilo ve čtyřech adaptacích – pro mateřskou školu, první a druhý stupeň základní školy a pro střední školy.

Začínáme tím, co děti velmi dobře znají. Mobilním telefonem

„Nejprve jsme vedli žáky a studenty k zamyšlení, z čeho jsou vyrobeny mobilní telefony, které běžně používají. Že pod plastem a sklem, které vidíme na povrchu, se ukrývá malý poklad – desítky různých materiálů, které pocházejí z celého světa. Najdeme zde olovo, stříbro nebo cín. Ale také velké množství surovin, které označujeme za kritické nebo přímo strategické – patří mezi ně například hliník, měď, lithium, kobalt, nikl, palladium či zlato“, říká Jana Čechová, autorka zadání z týmu Recyklohraní, a dodává: „Chtěli jsme, aby si děti uvědomily, že zdroje těchto surovin jsou omezené a připomněli jim, že recyklace je cesta, jak tyto suroviny dostupněji získávat z vyřazených spotřebičů.“

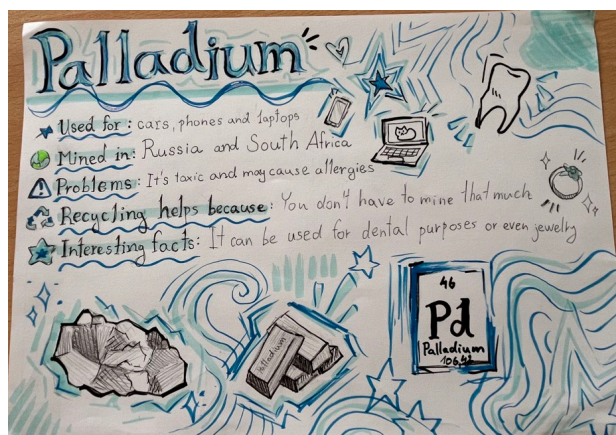

Foto: Studenti z Akademie Světla nad Sázavou, střední škola a vyšší odborná škola a výsledek jejich práce.

Kritické a strategické suroviny – proč je tak řešíme?

Dobře je známý přínos recyklace elektrospotřebičů z hlediska ochrany životního prostředí. Skutečnost omezených zdrojů však podporuje i ekonomické a strategické argumenty.

Jde o to, že kritické suroviny jsou nezbytné pro výrobu moderních technologií, ale jejich zdroje jsou nedostatečné a většinou se těží mimo Evropu – často v Africe, Asii nebo Jižní Americe. Například největší naleziště lithia jsou v Chile, a v případě palladia jde o Rusko a Jihoafrickou republiku. Strategické suroviny jsou podmožinou kritických surovin a jsou zásadní pro využívání moderních technologií. Hrají klíčovou roli v průmyslu, výrobě a obraně, a jejich nedostatek nebo přerušování dodávek by mohlo mít vážné důsledky. Tyto suroviny však potřebujeme i pro výrobu běžných elektrospotřebičů, jako jsou pračky, myčky, ledničky, sporáky, nebo televize, které používáme každý den.

Foto: Žáci ZŠ a MŠ Bitozeves při luštění šifer k úkolu

Úkoly Recyklohraní připravuje i pro další témata

Osvětové tematické úkoly připravuje Recyklohraní pro školy průběžně. Každý rok jde o čtyři až pět úkolů nejčastěji s tematikou třídění a recyklace, odpovědná spotřeba a předcházení vzniku odpadů, klimatická změna nebo šetrná spotřeba vody. Za splnění úkolů dostávají školy body do Celoroční EKO hry s Recyklohraním. Body mohou také získat za to, že si určí celoroční cíl s ekologickou tematikou, který ve škole plní. Stejně tak jsou školy bodově odměňovány za sběr baterií, mobilních telefonů, náplní do tiskáren nebo za sdílení a aktivní spolupráci pedagogů. Na konci školního roku obdrží 400 nejaktivnějších škol od Recyklohraní diplom a drobné odměny v podobě poukázek do nákupního řetězce anebo příspěvek na environmentálně laděnou exkurzi.

Projekt Recyklohraní aneb Uklidme si svět vznikl v roce 2008 a jeho cílem je informovat a vzdělávat žáky či studenty MŠ, ZŠ a SŠ z celé ČR o problémech životního prostředí a nutnosti recyklace. V průběhu školního roku jsou vyhlašovány zajímavé úkoly s environmentální tematikou. Pedagogičtí pracovníci ke své práci mohou využívat učební materiál, tzv. Ekoabecedu. Zájemci o praktickou výuku recyklace se mohou zapojit do nejrůznějších sběrových akcí na podporu zpětného odběru použitých baterií a drobného elektrozařízení. Do března 2026 se do programu zdarma registrovalo přes 3 966 škol. Bližší informace o aktivitách v rámci projektu, včetně fotogalerie, lze najít na stránkách www.recyklohrani.cz nebo na www.facebook.com/recyklohrani.

Hlavními partnery Recyklohraní, o.p.s. jsou společnosti ECOBAT s.r.o. a ELEKTROWIN, a.s.

Kontakt pro další informace:

Jana Čechová, PR Manager
Open Communication, s.r.o.
E-mail: jana.cechova@open-com.cz
Tel. +420 603 574 631

Hana Ansorgová, ředitelka Recyklohraní, o.p.s.
Soborská 1302/8, 160 00 Praha 6
E-mail: ansorgova@recyklohrani.cz
Tel: 602 164 173
